

Befria lärarna

Tillbaka till hjärtat

Trender, traditioner och vägen framåt för svensk skola

Värderingsstyrning i Nämnd - Förvaltning -

Skolan - Klassrummet - Personalrummet

”Voffor gör ho på detta viset? Ha sönder taket, voffor då då?”

Ronja förstod att hon hade ränt foten ner i deras jordkula. Rumpnissar gjorde ju sådana åt sej, om de inte hittade något bra ihåligt träd att bo i.

”Jag kunde inte rå för det,” sa hon. ”**Hjälp mig att komma loss!**”

Men rumpnissarna bara stirrade på henne och suckade lika dystert som förut.

”Ho setter fast i taket, voffor gör ho på detta viset?”

Astrid Lindgren: Ronja Rövardotter

1. Nämnd

2. Förvaltning

3. Skolan

4. Klassrummet

5. Personalrummet

- 1. Regering och nämnd**
- 2. Förvaltning**

**Förhoppning om en rationell utopi där
åtgärd A leder alltid till resultat B**

Verksamhetsstyrning

Regelstyrning

Ekonomistyrning

Målstyrning

Värderingsstyrning

Relationsstyrning

Traditionsstyrning

Tillit

Kontroll

Kontroll

Plats

Tid

Syfte

Innehåll

Metod

Personal

Åtgärd

Skollag

Lärarlegitimation

Lärarutbildningen

Nationella prov

Betygssystem

Rangordning, mätning & dokumentation

Skolinspektion

Artist

Byråkrat

Artister

Jämför med idrottsmän och kvinnor, musiker,
skådespelare, med flera som...

Utnyttjar sina styrkor

Ägnar sig åt sina passioner

Tränar på sin konst

Gör sin grej & söker flow

Anpassar sig till omständigheterna

Har stor kontroll över sina egna resultat

Artisteri i läraryrket

Ledarskap

Relationer

Samtalsmetodik

Konflikthantering

Gruppsammanhållning

Talang och styrkeletande

Undervisningsskicklighet

Intern motivation

Extern motivation

Intern motivation (autonomi)

Var

När

Vad

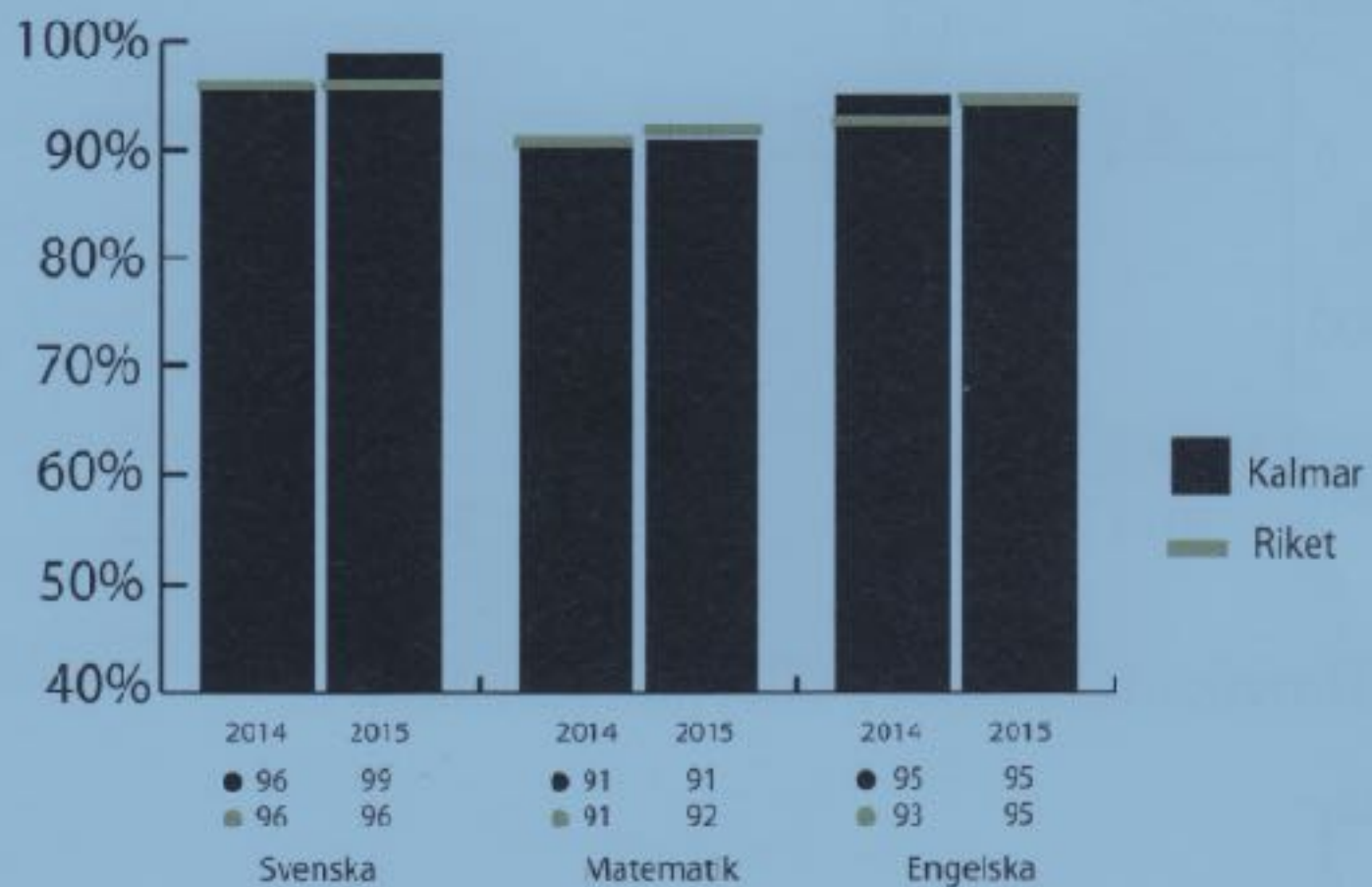
Hur

Med vem

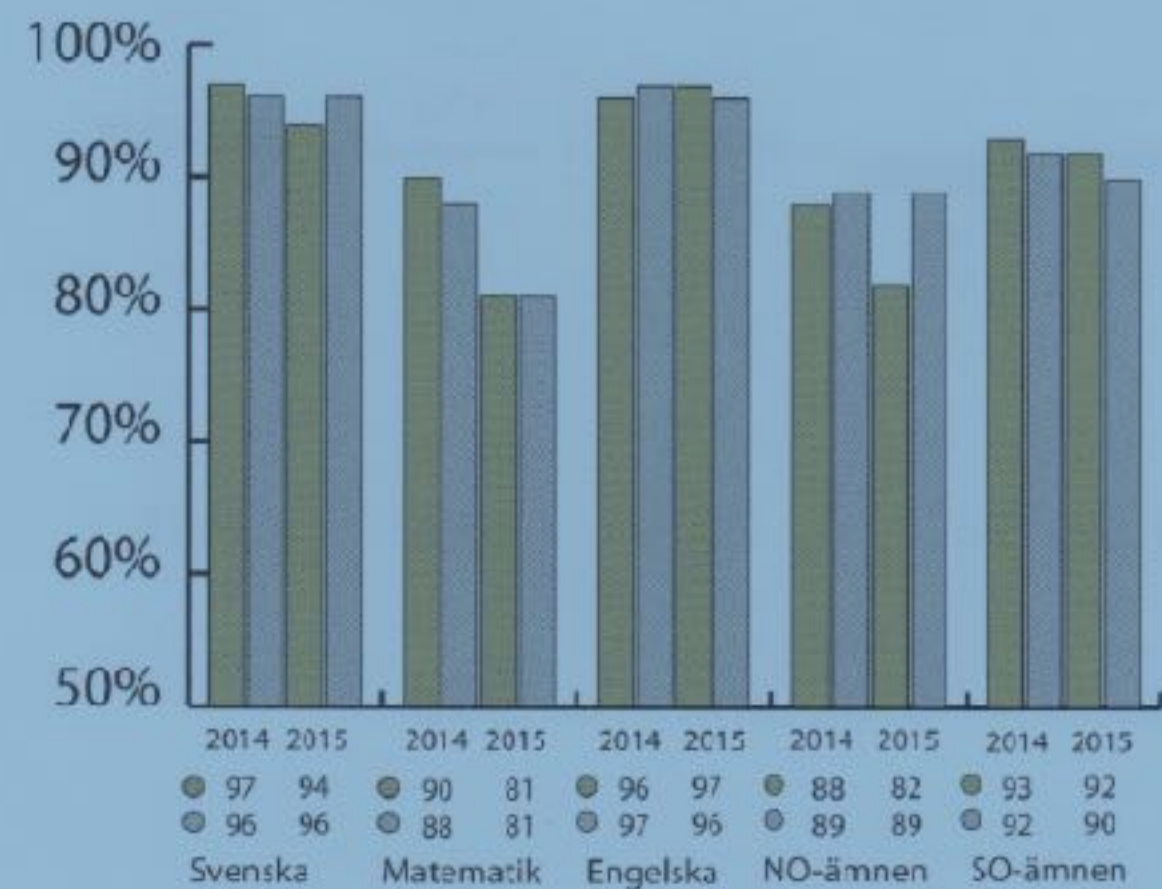
Av vem

Syfte

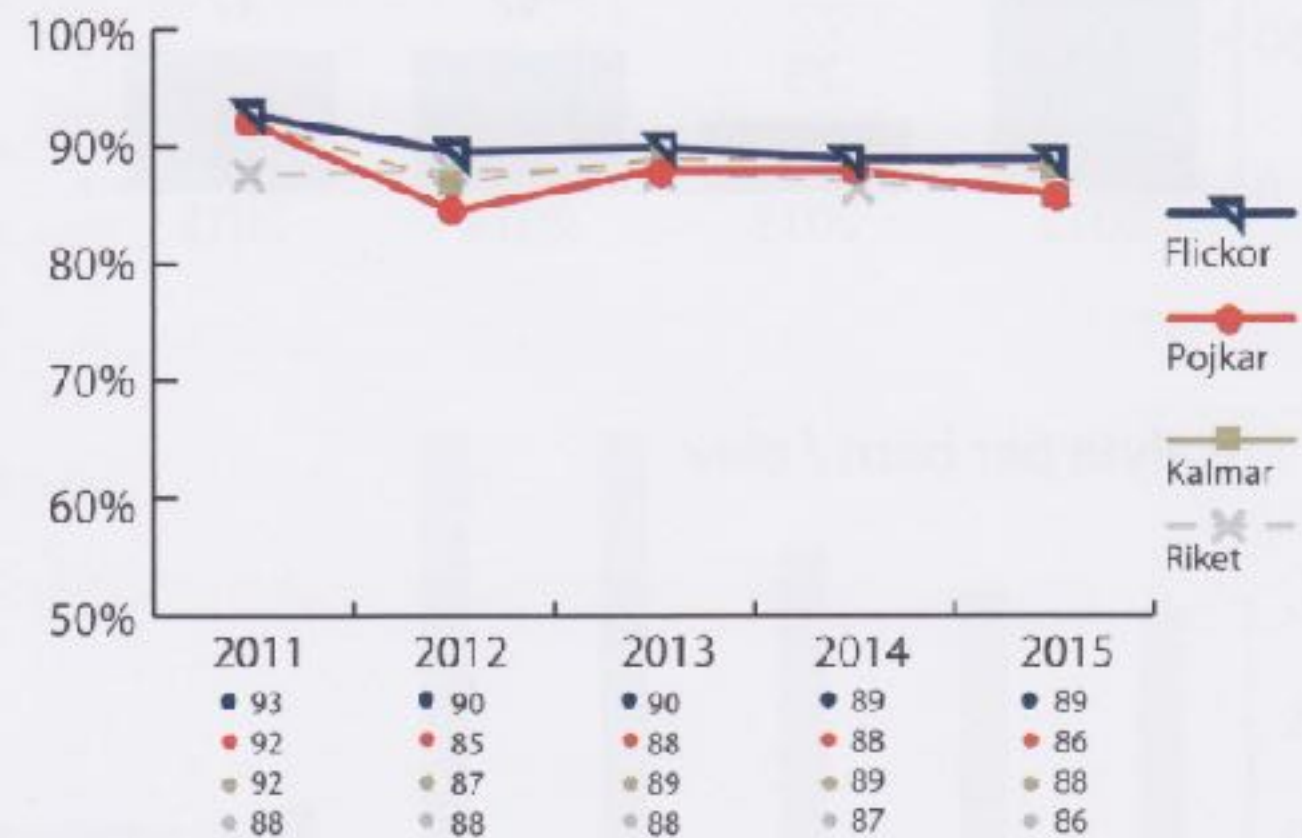
11 Resultat nationella prov årskurs 6

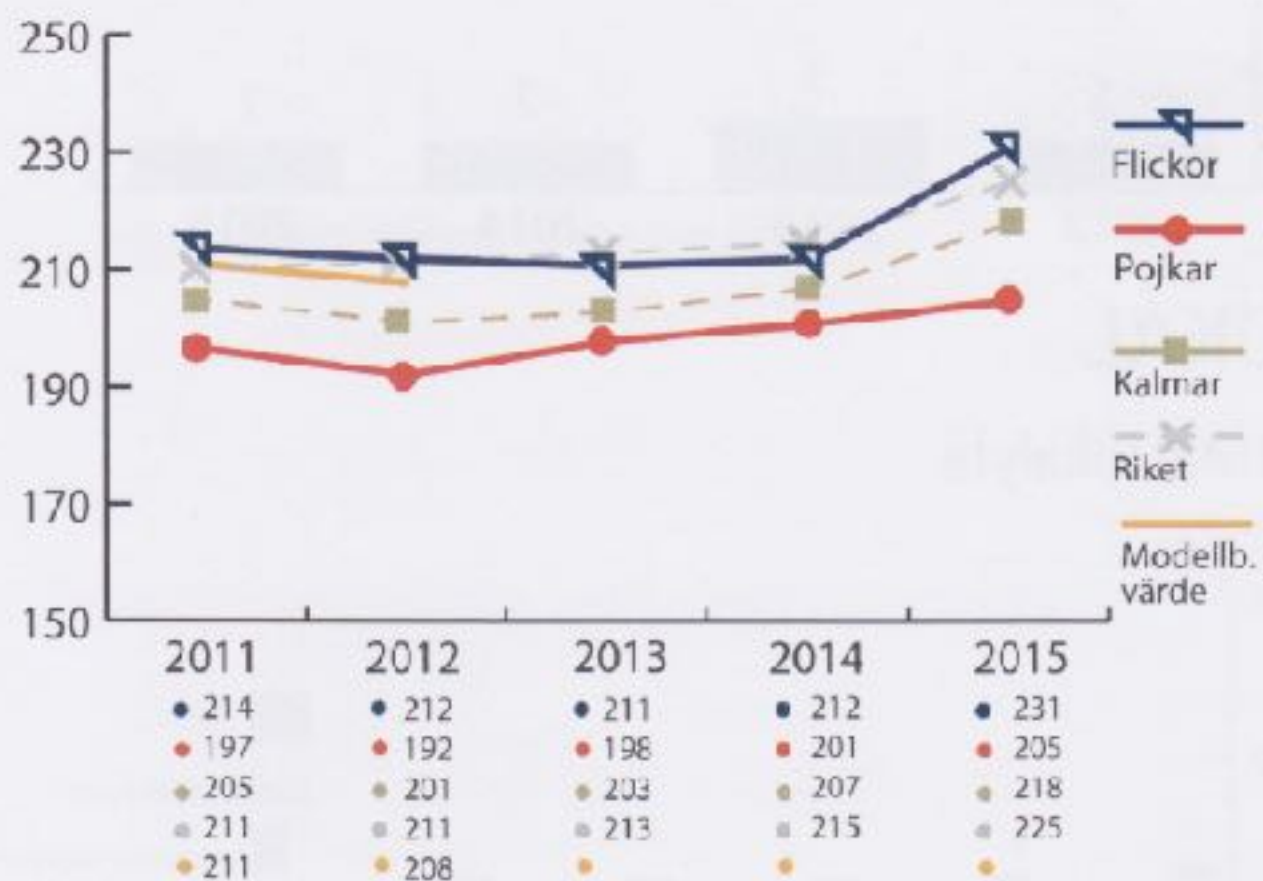
12 Resultat nationella prov årskurs 9

13 Behörighet gymnasiet

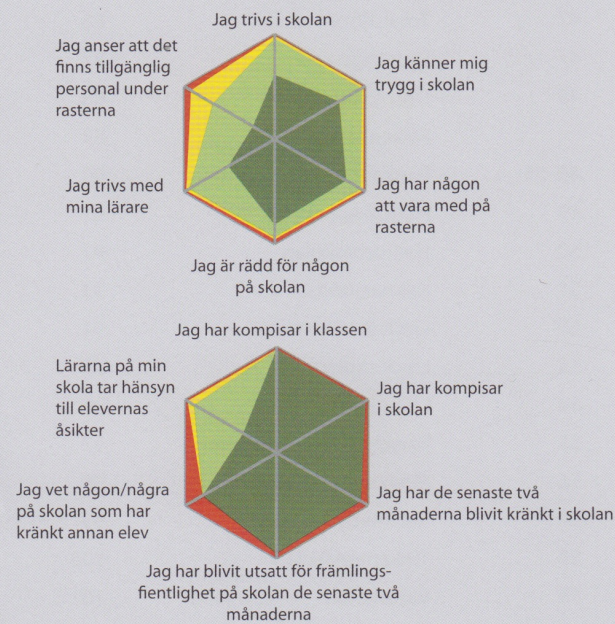
14 Meritvärde

TOTALSIFFROR 6-9

KILLAR

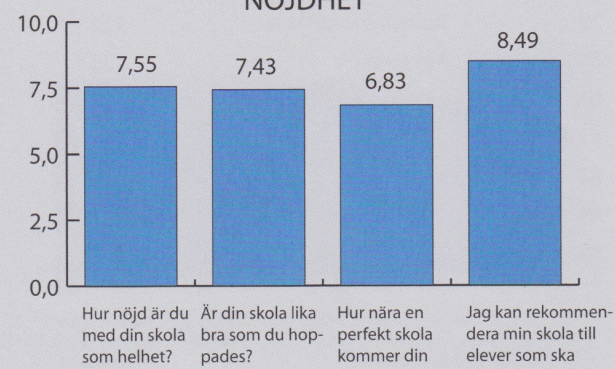
TRYGGHET OCH TRIVSEL

SKOLARBETE OCH LÄRANDE

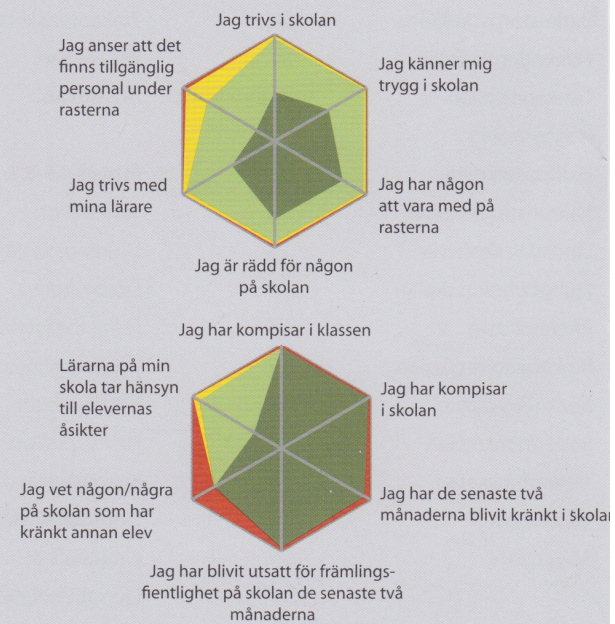

NÖJDHET

TJEJER

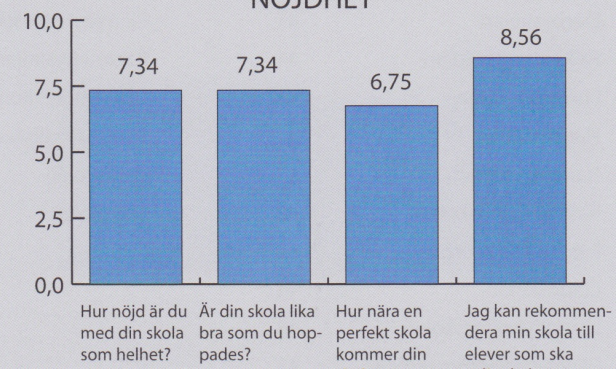
TRYGGHET OCH TRIVSEL

SKOLARBETE OCH LÄRANDE

NÖJDHET

Målstyrningens rötter

"Quality assurance" / Total quality management

Rationell människosyn, A leder till B

Ekonomikontroll - New Public Management

W.E. Deming: statistisk processkontroll - var en värderingsstyrdidé som förvanskades

Målstyrningens utmaningar

Människor och organisationer är inte alltid rationella

Överanvändningen av kontroll stryper initiativ, autonomi och i förlängningen minskar kreativitet, kvalitet och **lojalitet**

När det inte fungerar är det bara att formulera nya mål; Få konsekvenser

För många mål minskar motivationen; Fungerar bara för de mest engagerade

Lingvistiska fällor: "nöjd", "väl utvecklat"

Politik och organisationer ska vara värderingsstyrda

Utvecklingssamtal

Har det blivit bättre?
enklare?
tydligare?

Sveriges styrka har varit **balansen mellan...**

Det rationella/logiska:

Ingenjörskunskap, Planering, Dokumentation,
Statistik

Det humanistiska, t ex värderingar som

Samverkan, Omsorg, Delaktighet, Jämställdhet,
"Alla ska med"

Det finns en annan väg...

BALANS

**mellan det rationella
och det emotionella**

3. Skolan/Förskolan/Fritids

4. Klassrummet, Aktivitetslokaler

Låt hjärtat komma fram igen...

Vi får inte glömma:

Varför vi sökte jobbet

Hur vi definierar uppdraget

Värderingarna som driver oss

Värderingarna som driver
skolan/förskolan/fritids

Vår ursprungliga passion/entusiasm

Att när kontroll väger tyngre än tillit
hindras utveckling

Och att de bästa ledarna och lärarna...

Leder med värderingar inte med mål

Använder både hjärnan och hjärtat

Vet att välmående är en förutsättning för
effektivitet och resultat

Vet att pedagogyrket är
ett **artistyrke**

Teaching is a work of Heart

Vägen in till elevens hjärna
går via hjärtat

Hjärnan fungerar inte
utan hjärtat

Make a wish!

10 MAKRO

9

8

7

6

MESO

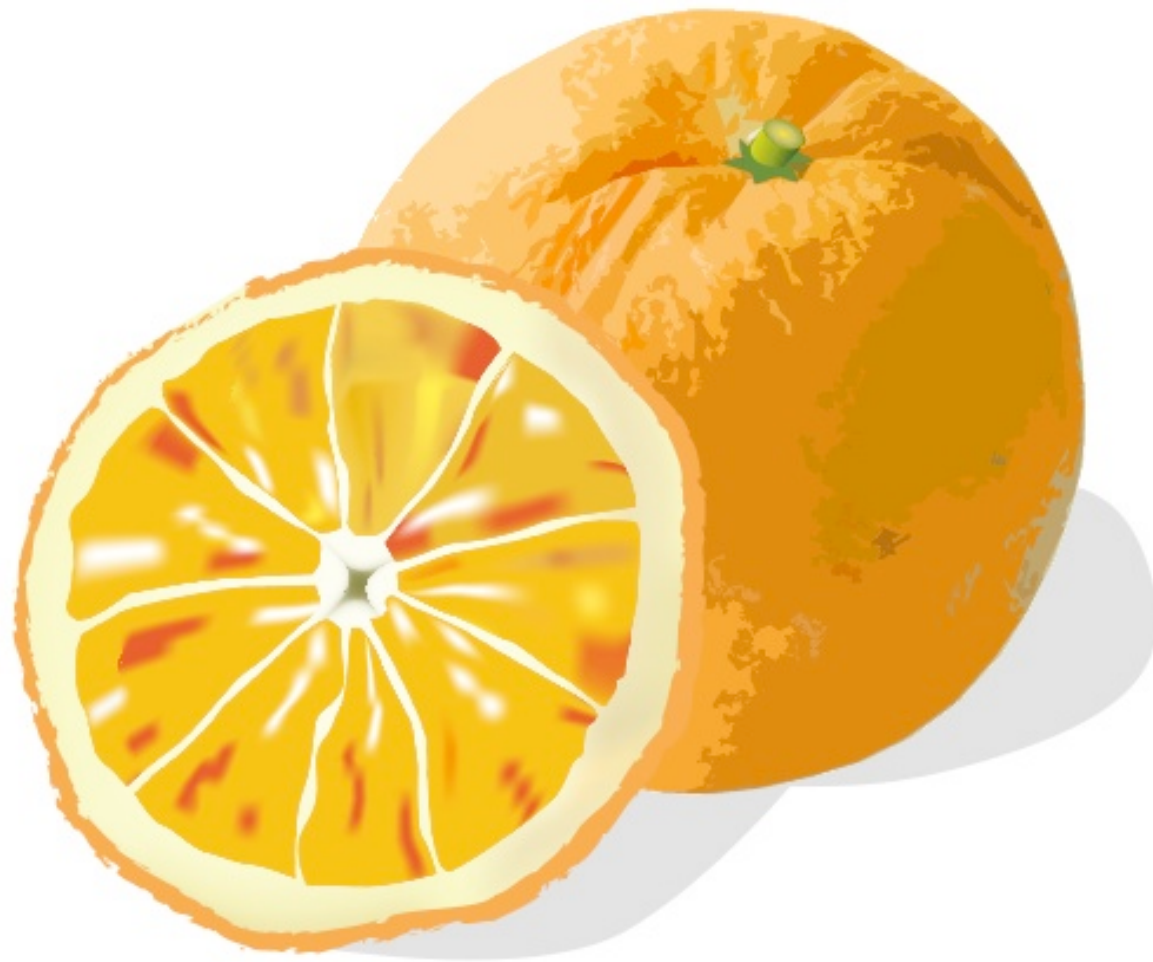
5

4

3

2

1 MIKRO

MAKRO (hör ihop med hjärtat)

Varför? (Syfte)

Vad? (Värderingar)

Vart? (Riktning)

MESO ("Mellanmålsnivå")

Exempel:

Ändra betygssystemet
Flera eller färre nationella prov
Ändra styrdokument/skollag
Flera timmar i matematik
Projekt-Projekt-Projekt...

MIKRO

Hur? (Nästa steg)

När/Var?

Vem?

Exempel: ”Röriga elever i rörelse”

MIKRO: Förändringar i lokalen, möbleringen, uppgiften, ljud & ljus, gruppering, m.m.

MESO: Utredning & Diagnos, Föräldrasamtal, Handlingsplaner, EVK

MAKRO: Hur handskas vi med elever som lär sig i rörelse? Hur ändrar vi vår undervisning (bedömningsmetoder, ledarskapsmetoder) när alltfler lär sig i rörelse? Eller när alltfler uttrycker frustration? Eller brist på motivation?

**Skolan förbättras med ett tydligt syfte, klara
mandat till pedagogerna och bättre undervisning**

inte

**med hundratala mål och dussintals projekt och
utvärderingar**

Fyra prioriteringar för politiken

Uppdraget

Infrastrukturen

Ledarskapet

Kvalitet

Klargör resultat både kortsiktigt och
långsiktigt

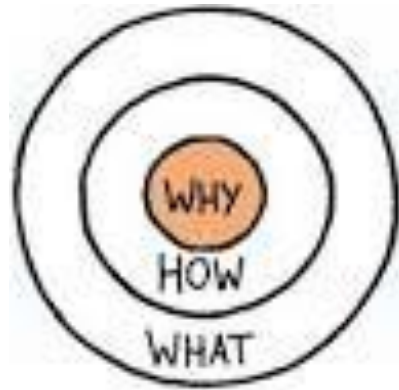
Klargör uppdragen

Politiken

1. Syfte - att försvara och utveckla demokrati
2. Fixa infrastrukturen

Klassrummet

1. Syfte - att ge hopp och framtidstro
2. Att hitta styrkor, talanger och möjligheter

Simon Sinek: *Start With Why*

John: *Start with the heart*

10 MAKRO

9

8

7

6

MESO

5

4

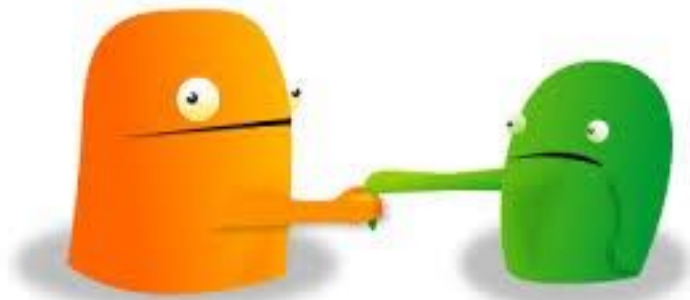
3

2

1 MIKRO

The Limp, Dead Fish

The Close Shaker

Really what they want is a hug.

Greeting with a hand shake

The Hipster

Their confusing handshake makes you feel out of touch.

The Politician

Those who shake with both hands are trying to sell you something.

**Senaste gången - vad gjorde
du annorlunda - specifikt och
exakt?**

Vad är skillnaden som gjorde skillnaden?

(De små sakerna - Mikro)

Vad är den stora saken som gjorde skillnad?

(Att förstå syftet och intentionen - Makro)

Skillnaden

Ord - innehåll

Tid -

Röst - intonation, ljus-mörk, rytm

Ögon, Minspel, Leende, Huvudlutning

Revir - avstånd, nivå

Beröring - var, hur, hur länge, hård-lätt

Slutsats:

Intentionen (värderingen) ändrar beteendet... om du leder med hjärtat agerar du i bättre samstämmighet med värderingarna.

Det stora frågorna

Lojalitet

Det stora frågorna

Uppdrag

Det stora frågorna

Syfte på sikt

Det stora frågorna

Demokrati

Det stora frågorna

**Den stora idén med din
lektion/aktivitet**

Tre "hjärtebekräftelser" i skolan varje dag

Hej John. Välkommen. Roligt att se dig idag.

Behöver du hjälp? Hur går det?

Tack för idag. I morgon när vi ses ska vi...

Om...

Ditt hjärta skulle styra dina val lite oftare...

Dina värderingar skulle styra ditt agerande lite oftare...

Du skulle vilja väcka din entusiasm, drivkraft och passion på
nytt - vad skulle behöva hända då?

Om...

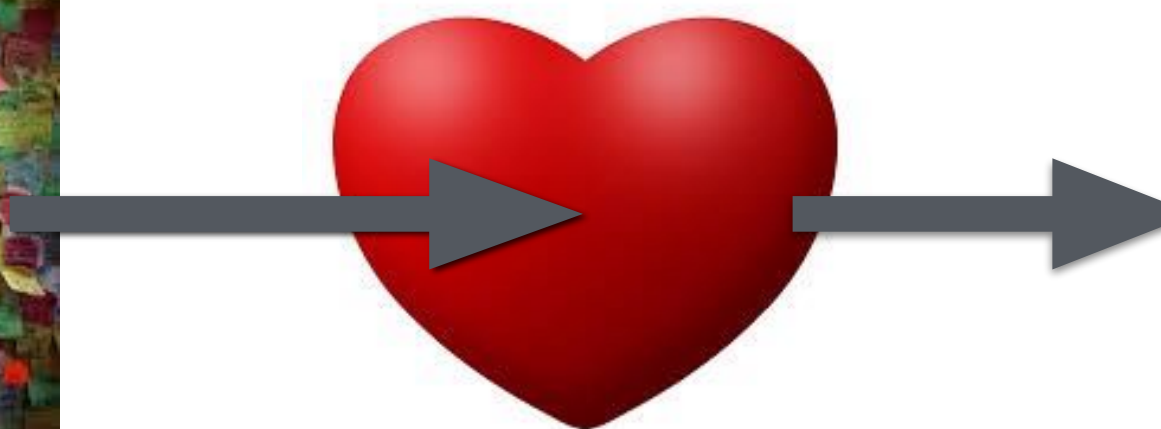
Din organisationen var ännu mer värderingsstyrd...

Medlemmarna i organisationen lät hjärtat styra lite
oftare....

Organisationen vore ännu mer trogen sin ursprungsidé...

Krav Uppdrag Uppgifter Lojaliteter

Om balansen

Vänster - Höger
Rationellt - Emotionellt
Hjärnan - Hjärtat
Planering - Improvisation
Ordning - Kreativt kaos
Kontroll - Tillit
Individ - Grupp
Ramar - Kramar
Kärlek - Struktur

Balans

Lagom är bäst!

TILLIT

Civilkurage

Bilder av Michael Steinberg. www.michaelsteinberg.se

Hitta balansen genom att oftare lyssna till hjärtat

och Rumpnissen inom dig

**Tänk "Voffor", ta sedan nästa steg.
Ha alltid med ditt hjärta**

© John Steinberg, www.steinberg.se
www.steinberg.se/fortbildningsparmen
www.facebook.com/johnsteinberg1
[@johnsteinberg1](https://www.instagram.com/johnsteinberg1)

